

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Udlændingeafdelingen

Dato: 15. maj 2014
Kontor: Kontoret for Humanitært
ophold og udsendelser
Sagsbeh: Hanne Vig Berg
Sagsnr.: 2014-0032-1223
Dok.: 1124970

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 424 (Alm. del), som Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 27. marts 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra medlem af Folketinget Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Karen Hækkerup

/

Thomas Tordal-Mortensen

Spørgsmål nr. 424 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Kan ministeren bekræfte, at hensynet til barnets tarv – som anført af journalist Jesper Tynell i DR’s Orientering på P1 24. marts 2014 – kun har indgået i grundlaget for Justitsministeriets afgørelser af sager vedrørende forlængelse af humanitær opholdstilladelse til børnefamilier forud for den 20. november 2013 i de tilfælde, hvor de involverede børn havde fysiske eller psykiske diagnoser, og at raske børns tilknytning til samt integration og netværk i Danmark ikke har indgået som kriterium ved afgørelsen om fortsat humanitært ophold til familierne (der henvises til Orienterings indslag: <http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/orientering-549/#!/>)?”

Svar:

1. Barnets tarv indgår i Justitsministeriets behandling af sager om humanitært ophold. Det gælder både, når der første gang søges om humanitær opholdstilladelse, og når der søges om forlængelse af en meddelt humanitær opholdstilladelse, ligesom det gælder i forhold til ansøgninger om genoptagelse af sager om humanitær opholdstilladelse.

Efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, kan der meddeles humanitær opholdstilladelse til udlændinge, der befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

I praksis er udlændinges helbredsforhold kerneområdet for bestemmelsens anvendelse. Helbredsbetings humanitær opholdstilladelse er betinget af, at ansøgeren lider af en meget alvorlig fysisk eller psykisk sygdom, som er behandlingskrævende (sygdomskriteriet), og at ansøgeren ikke har adgang til den nødvendige behandling i sit hjemland (kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet).

I overensstemmelse hermed indgår hensynet til barnets tarv navnlig i de sager om humanitær opholdstilladelse, hvor barnet lider af en behandlingskrævende sygdom.

Hensynet til barnets tarv indgår imidlertid også på andre måder. Det gælder eksempelvis sager om børnefamilier, hvor forældrene som følge af deres helbredstilstand kun meget vanskeligt kan tage vare på børnene, sager om familier med mindre børn, som kommer fra et land i krig, og sager om

afghanske kvinder med mindreårige børn uden mandlige familiemedlemmer eller socialt netværk i hjemlandet.

Hertil kommer, at der efter omstændighederne også kan gives humanitær opholdstilladelse på baggrund af varigheden af ansøgerens ophold her i landet. Dette vil dog kun komme på tale, hvis ansøgeren har opholdt sig her i landet uafbrudt i mindst 5-6 år, og kun hvis opholdet i hele perioden uafbrudt har været lovligt i form af et processuelt ophold. Hertil kommer, at opholdets varighed ikke må bero på ansøgers egne forhold. Der skal således være tale om, at det langvarige ophold hovedsagelig kan tilskrives udlændingemyndighederne.

Varigheden af et ophold kan herudover indgå som et moment i forbindelse med vurderingen af, om der på baggrund af en kombination af omstændigheder hos den samme ansøger kan gives humanitær opholdstilladelse. Her vil varigheden af opholdet bl.a. indgå sammen med oplysninger om ansøgers helbredstilstand, tilknytning til hjemlandet eller helt særlige tilknytning til herboende personer.

Der henvises i øvrigt til notat om Integrationsministeriets praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, af 1. august 2010, som er sendt til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik som bilag 164 den 24. juni 2010.

2. Særligt for så vidt angår inddragelsen af hensynet til barnets tilknytning til Danmark i sager om forlængelse af en humanitær opholdstilladelse bemærkes, at det er nødvendigt at sondre mellem sager, hvor den humanitære opholdstilladelse er meddelt med henblik på midlertidigt ophold, og sager hvor den er meddelt med mulighed for varigt ophold.

Efter udlændingelovens § 11, stk. 1, meddeles humanitær opholdstilladelse efter lovens § 9 b, stk. 1, med mulighed for varigt ophold eller med henblik på midlertidigt ophold. Efter praksis meddeles en humanitær opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, indtil den pågældende ansøger opfylder de tidsmæssige betingelser for at opnå tidsbegrænset opholdstilladelse. Herefter meddeles den humanitære opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

Det følger af udlændingelovens § 11, stk. 2, at en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt med mulighed for varigt ophold forlænges efter ansøg-

ning, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter lovens § 19.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at henvisningen til udlændingelovens § 19 indebærer, at bestemmelsen i lovens § 26, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse ved afgørelser om nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse.

Det betyder, at Justitsministeriet ved afgørelser om forlængelse i tilfælde, hvor der efter bestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 1, kan ske inddragelse – f.eks. fordi de betingelser, der blev stillet ved meddelelsen af opholdstilladelsen, ikke længere er opfyldt – skal tage stilling til, om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelsen må antages at virke særlig belastende, bl.a. på grund af udlændingenes tilknytning til det danske samfund og udlændingens personlige forhold i øvrigt, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1.

Hensynet til barnets tilknytning til Danmark vil således efter udlændingelovens ordning skulle indgå i Justitsministeriets afgørelser om forlængelse efter lovens § 9 b, stk. 1, i tilfælde, hvor der kan ske inddragelse, og hvor den humanitære opholdstilladelse har været meddelt med mulighed for varigt ophold.

For så vidt angår udlændinge med tidsbegrænsede humanitære opholdstilladelser meddelt med henblik på midlertidigt ophold følger det af forarbejderne, at de ved en forlængelse skal opfylde de betingelser, der blev stillet ved meddelelsen af opholdstilladelsen, for at opholdstilladelsen kan forlænges. Bestemmelsen i udlændingelovens § 26, stk. 1, finder således ikke anvendelse i disse situationer.

I forhold til disse sager kan det oplyses, at hensynet til barnets tilknytning til Danmark derimod vil skulle indgå i forbindelse med afgørelser efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., hvorefter der kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, indebærer bl.a., at det skal overvejes, om hensynet til overholdelsen af internationale forpligtelser skal føre til, at der meddeles opholdstilladelse til ansøgere, uanset at en eller flere af udlændingelovens betingelser ikke er opfyldt.

Afgørelser efter lovens § 9 c, stk. 1, træffes af Udlændingestyrelsen (og således ikke Justitsministeriet), jf. udlændingelovens § 46, stk. 1.

Udlændingestyrelsens afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, kunne indtil den 1. januar 2013 påklages til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (nu Justitsministeriet), jf. dagældende § 46, stk. 2, i udlændingeloven.

Ved lov nr. 571 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven og lov om kommunale og regionale valg (Oprettelse af Udlændingenævnet samt valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg m.v.), der trådte i kraft den 1. januar 2013, blev kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, imidlertid overført til det nyoprettede og uafhængige Udlændingenævnet.

Justitsministeriet kan derfor ikke længere af egen drift meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i sager, hvor der meddeles afslag på forlængelse af en humanitær opholdstilladelse, men hvor der er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter den nævnte bestemmelse i lovens § 9 c, stk. 1.

Med virkning fra den 1. januar 2013 valgte Justitsministeriet på denne baggrund at vejlede ansøgeren om muligheden for at ansøge om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i forbindelse med afgørelser om afslag på forlængelse af en humanitær opholdstilladelse. Med virkning fra den 20. november 2013 valgte ministeriet af egen drift at oversende sådanne sager til Udlændingestyrelsen som en ansøgning om opholdstilladelse efter lovens § 9 c, stk. 1.

3. I forlængelse heraf kan det oplyses, at Justitsministeriet har besluttet også af egen drift at oversende førstegangssager og genoptagelsessager, hvor der gives afslag, til Udlændingestyrelsen, hvis der efter en konkret vurdering er grundlag herfor.